

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Evaluatie pilot Mobility as a Service	TELEFOONNUMMER	+31634175187
DATUM	04-07-2023	E-MAILADRES	jan-willem.grotenhuis@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1153522922-300	DOMEIN/OPGAVE	MOB
VAN	Jan-Willem Grotenhuis	TEAM	MOB
		PORTEFEUILLEHOUDER	A. Schaddelee
BIJLAGE	1. MaaS pilot Leidsche Rijn evaluatie en handelingsperspectief		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

De pilot van Mobility as a Service (MaaS) in Leidsche Rijn, De Meern en Vleuten (2019-2022) is geëvalueerd. Er is veel geleerd en er zijn voorzichtige aanwijzingen dat MaaS een positieve bijdrage kan hebben aan de mobiliteitstransitie. De MaaS-app is echter nog geen zelfstandige businesscase voor een marktpartij.

Inleiding:

Mobility as a Service, ook wel bekend als MaaS, is een innovatief mobiliteitsconcept dat reisalternatieven voor de eigen auto stimuleert. MaaS is "het aanbod van multimodale, vraaggestuurde mobiliteitsdiensten, waarbij op maat gemaakte reismogelijkheden via een digitaal platform (bijvoorbeeld een app) met real-time informatie aan klanten worden aangeboden, inclusief betaling en afhandeling van transacties". Kort gezegd: met één app kan de reiziger een verplaatsing met OV en deelmobiliteit plannen, boeken en betalen. Zo helpt MaaS bij een betere spreiding over de vervoerwijzen, waarbij het mobiliteitssysteem als één geïntegreerd systeem functioneert. MaaS kan daarmee een bijdrage leveren aan de mobiliteitstransitie.

Landelijk zijn er in de periode 2019-2022 zeven pilots uitgevoerd. Doel van dit programma was om samen leerervaringen op te doen met MaaS-aanbieders, vervoerders en overheden, om zo de voorwaarden te creëren en eventuele belemmeringen weg te nemen voor een gezonde marktontwikkeling van MaaS. Elke pilot had een andere insteek en/of doelgroep. De Utrechtse pilot maakte deel uit van dit landelijk programma en is uitgevoerd door het regionaal samenwerkingsverband Goedopweg, waarin provincie samenwerkt met gemeenten Utrecht en Amersfoort, Rijkswaterstaat Midden-Nederland en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

In 2019 bent u geïnformeerd over het opstarten van deze pilot (Statenbrief 81E3B2AA, 8 januari 2019). Door de komst van COVID-19 en de lockdown is de start van de pilot uitgesteld tot oktober 2020. De pilot is afgerond in december 2022. Vervolgens is een evaluatie uitgevoerd van de pilot (zie bijlage 1). Met deze Statenbrief willen wij u informeren over de resultaten van de evaluatie, zoals ook toegezegd voorafgaand aan de start van de pilot.

Evaluatieresultaten:

De resultaten van de pilot vindt u in de bijgevoegde rapportage. Een aantal bevindingen en conclusies willen wij voor u eruit lichten in deze brief:

- Het aantal gebruikers en respondenten is te klein om een verandering in het mobiliteitssysteem waar te nemen. Het aantal boekingen van deelmobiliteit via de MaaS-app van GAIYO (gaiyo.com) ligt op enkele procenten van het totaal aantal boekingen via de eigen apps van aanbieders. Desondanks zijn er voorzichtige aanwijzingen dat MaaS een positieve bijdrage kan hebben aan de mobiliteitstransitie. Een aantal gebruikers heeft aangegeven hun auto te hebben weggedaan door het brede aanbod van mobiliteit in de MaaS-app. En via de probeercampagne (bewoners konden via een tegoed deelmobiliteit uitproberen) hebben ruim tweeduizend Utrechters kennis gemaakt met deelmobiliteit.
- Gedurende de pilot is veel geleerd en is de MaaS-app en de samenwerking met partijen eromheen verder doorontwikkeld. De MaaS-app is echter nog geen zelfstandige businesscase voor een marktpartij. Er blijft een actieve rol van de overheid nodig om MaaS kans te geven om daadwerkelijk bij te laten dragen aan de mobiliteitstransitie.

Vervolgprocedure / voortgang:

Het doel van de MaaS-ontwikkeling is dat de markt een gezonde businesscase kan maken voor de app en aantrekkelijke proposities ontwikkelt voor de reizigers. Dat is nu nog niet het geval. Daarom is voorlopig nog een rol van de overheid nodig voor het realiseren van de kritische succesfactoren.

In het evaluatierapport is een handelingsperspectief opgesteld hoe de potentie van MaaS in de komende jaren kan worden ontwikkeld en benut. De korte termijn acties passen nog binnen het huidige U Ned programma "Korte Termijn Aanpak Versterken 2021-2024" (ofwel Goedopweg). Dit betreft onder andere regionale gedragsmaatregelen in de mobiliteitstransitie. Mobiliteit als Dienst / Mobility as a Service (MaaS) is een van deze gedragsmaatregelen. Voor inzet op de lange termijn moeten we regionaal nog keuzes en afspraken maken over onze rol als overheid en de financiering.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen